

[Rasmussen (Gylling).]

vil da pege paa § 10, der vedrører Andelsforeningernes Stilling under den kommende Næringslov. Vi har to Arter Brugsforeninger. Den ene Slags har Næringsret og Næringsbevis, kan man sige; de har Ret til at handle ikke alene med egne Medlemmer, men ogsaa med Ikke-Medlemmer. For den Art af Brugsforeninger sker der overhovedet ingen Ændringer ved det foreliggende Lovforslag. Disse Brugsforeninger faar Ret til at handle som tidligere. Derimod sker der med Hensyn til den anden Slags Brugsforeninger, som kun handler med Medlemmer, den Ændring, at de herefter skal løse et Legitimationsbevis, nyoprettede Foreninger skal løse et Legitimationsbevis, som koster 40 Kr., hvorimod de nuværende ikke skal betale for dette Bevis. Der har rejst sig den Opfattelse visse Steder, at det var en Glidebane at komme ind paa for Andelselskaberne, og at man derigennem vilde søge at paatvinge dem et Stempel, saa at de for at have Næringsret skulde have Pligt til at løse Næringsbevis. Det kan jeg ikke erkende. Jeg maa betragte dette Legitimationsbevis blot som en Betaling for den Udgift og den Ulejlighed, det offentlige har med at udstede en saadan skriftlig Tilladelse.

Jeg vil da gerne præcisere min og mit Partis Mening om denne Sag, saaledes som vi ser paa den: Vi maa fremdeles fastholde, at de Brugsforeninger, som kun handler med Medlemmer, som kun omdeler Varer til deres Medlemmer, naturligvis ikke kan betragtes som Handelsvirksomhed, hverken skattemæssigt eller næringsretligt set. Dertil føjes nu ganske vist ogsaa en Ændring med Hensyn til disse Virksomheders Handelsform, idet det nemlig bliver saadan, at hvor Bestyreren for en saadan Virksomhed har anden Handel, har privat Handel ved Siden af, der maa han ikke drive denne anden Handel indenfor samme Lokale. Det, synes jeg, er en Ændring, som man ikke kan have noget imod fra Andelskredse. Det er efter min Mening ganske urimeligt, at man skal kunne rode privat Handel sammen med Andelselskabets Virksomhed, saa jeg kan udmærket gaa med til, at det efterhaanden bliver saadan, at den Mand, som er Bestyrer eller Uddeler for et Selskab, hvis han agter at drive nogen Handel for egen Regning, da naturligvis maa have Detailhandlerbevilling og ogsaa maa have Pligt til at føre denne Handel adskilt fra sin anden Virksomhed.

Jeg har saa et Par Bemærkninger til den anden Paragraf, der ogsaa har nydt stor

Interesse, ikke mindst fra det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsens Side. Jeg tænker her paa de offentlige Institutioners Ret til at drive Handelsvirksomhed. Jeg maa maaske ogsaa her henvise til de Bemærkninger, jeg fremkom med under Sagens første Behandling. Jeg udtalte da, at en Videreførelse af de offentlige Institutioners Virksomhed maatte jeg mene var uheldig. Med den Ophævelse, der nu foreslaas af § 12, lader man denne Sag staa aaben, selv om der ikke gives disse Institutioners Virksomhed nogen større Ret i Fremtiden; ikke mere end Tilfældet er nu. Men ganske afgjort kan vi ikke binde Fremtiden paa dette Omraade. Saafremt der her i Landet vokser en stærk Stemning op og derigennem ogsaa Kraft til at gennemføre en anden Ordning end den nuværende, da vil det ganske sikkert være vanskeligt, om ikke umuligt for Lovgivningsmagten at forhindre dette. Min Opfattelse af denne Sag er, at det behøver ikke at være saadan, at de offentlige Institutioner i vid Udstrækning driver Erhvervsvirksomhed, og jeg tror, at denne Sag vil blive løst ad den Vej, som Fremtidens Udvikling nu en Gang maatte an vise i saa Henseende.

Et andet Forhold indenfor Næringsloven, der har været Genstand for stor Interesse og har givet Anledning til mange Diskussioner baade i og udenfor Rigsdagen, er de saakaldte Mangeudsalg i samme By. Med Hensyn hertil har jeg ved første Behandling gjort det Synspunkt gældende, at det efter min Mening er en uheldig Form for Handelsvirksomhed. Jeg nævnte den Gang et bestemt Eksempel i saa Henseende, nemlig Schous Sæbefabrikker, idet jeg pegede paa, at dette Selskab har vel op imod 1 000 Udsalg rundt omkring i Landet, hvorved man paafører den stedlige Handel stor Konkurrence, i mange Tilfælde med Varer, der har en helt anden Oprindelse end Schous Sæbefabrikker. Nu ved jeg meget vel, at den Lov, vi nu staar i Begreb med at vedtage, ikke vil berøre Schous Sæbeudsalg, jeg forstaar godt, at der en Sondring mellem disse Virksomheder, som har et Produktionsophav hos Schous Sæbefabrikker, og dem, der ikke har det. Skønt det maaske kun er en Tiendedel af de Varer, der omsettes indenfor Schous Sæbeudsalg, der har deres Oprindelse fra Schous Sæbefabrikker, saa bliver Forholdet dog det, at det kan kaldes beslægtede Varer, som føres i disse Butikker, og derved har denne Form for Handelsvirksomhed Ret til at fortsætte ganske som hidtil. Det kan man være mere eller mindre misfornøjet med, men,